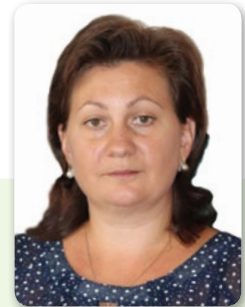

Нехай земля квітує всюди — Природу збережімо, люди!

Урок природознавства у 2-му класі

Ірина ПАЩЕНКО, вчитель початкових класів,
ЗОШ I ст. № 23, м. Біла Церква, Київська обл.

Ми всі несемо відповідальність за середовище, у якому живемо. Однак не кожен є свідомим природокористувачем. І, на жаль, ця проблема загрожується з кожним днем. Її корені сягають тих років, коли дитина спинається на ноги і, граючи на подвір'ї, просить дорослих зірвати квітку чи гілочку, спіймати метелика чи красивого жука. Задоволення таких забаганок призводить до нерозуміння у старшому віці: чому раніше було можна, а тепер ні? Тож будьмо небайдужими до проблем довкілля і формуймо у вихованців усвідомлення особистої причетності до долі планети.

Тема. Охорона тварин, занесених до Червоної книги України.

Очікувані результати:

- учень/учениця сприймає і усвідомлює усні висловлювання;
- самостійно висловлюється з теми уроку;
- розпізнає рослини і тварин, які поширені на території України;
- бере участь у складанні пазлів, відгадуванні анаграм і ребусів;
- співпрацює в парах і групах;
- аналізує проблемні ситуації, обґрунтовує свої міркування;
- усвідомлює необхідність дотримання правил поведінки у природі;
- бере участь у створенні колажу, проявляє творчість, ініціативу.

Тип уроку — засвоєння нових знань.

Матеріали та обладнання: мультимедійний комплект, слайди; Червона книга України, фото тварин; пазли, картки; зображення мальовничого пейзажу і техногенного пустиря; фломастери й аркуші для малювання, клей.

Хід уроку

I. Організаційний момент (1–2 хв)

1. Привітання

Нам дзвінок сигнал подав:
— Працювати час настав!

Отож часу ми не гаймо,
Наш урок розпочинаймо!

2. Повідомлення синоптика

Учень, що на цей день є синоптиком, повідомляє дату, про стан погоди й весняні зміни в природі. Педагог дякує за повідомлення і висловлює сподівання на плідну співпрацю на уроці.

II. Актуалізація опорних знань (1–2 хв)

Гра “Упізнай рослину”

На екрані — фото занесених до Червоної книги України рослин — учні мають їх упізнати й назвати.

III. Повідомлення теми й мети уроку (2–3 хв)

Учитель демонструє два малюнки. На першому розмаїття рослин і тварин, а на другому — техногенний пустир (наприклад, руїни великого промислового об'єкта). Діти мають обрати той, що їм до вподоби, і пояснити свій вибір.

— Україна — одна з країн із найбільш забрудненим довкіллям. А рослини і тварини дуже чутливі до цього. Кількість їх зменшується, деякі види і зовсім зникають. Сьогодні ми продовжимо розмову про охорону природи — поміркуємо, як не перетворити нашу Землю на ось таке пустирище.

IV. Робота над темою уроку.

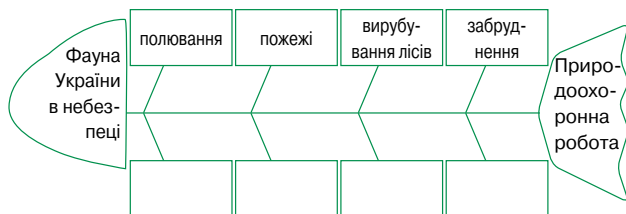
Провідний метод — фішбоун (25–26 хв)

1. Визначення алгоритму роботи

— Чого не вистачає на другому малюнку? (Рослин і тварин — представників флори і фауни).

— Флора і Фауна — котра з них богиня тваринного світу, а котра — рослинного?

— Фауна в небезпеці! Зникають тварини, занесені до Червоної книги України (Учитель показує книгу). Чому це відбувається? Розгляньмо схему. (Демонструє на дошці фішбоун).

Учні розглядають схему. Педагог пропонує докладно проаналізувати кожну з причин зникнення червонокнижних тварин і під час виконання наступних вправ поміркувати над способами розв'язання проблеми.

2. Гра "Скарги Зубра"

На екрані слайди з фотографіями.

— Перша причина зникнення тварин захована між зображеннями, які приніс Зубр. Розгляньте ці знаки. За що цей лісовий велетень вдячний людині? На що скаржитись?

Учні висловлюють свої міркування.

— Отже, перша загроза тваринам — незаконне полювання, браконьєрство.

— Як її подолати? (Не треба розставляти капкани на тварин. Не можна вбивати їх задля розваги. Не можна полювати тоді, коли у тварин мають з'явитися або тільки-но з'явилися малюки).

Висновок: слід дотримуватись правил полювання.

Цей і наступні висновки педагог фіксує у фішбоуні.

3. Вправа "Добре й погано"

На екрані — зображення метелика махаона.

— Послухайте, що розповів Метелик.

Орієнтовний зміст розповіді Метелика

Це було в лісі за дуже теплої погоди. Я літав над квітковою галявиною і помітив групу дітей. Дівчатка милувалися квітами. Хлопці наздоганяли коників-стрибунців.

Потім діти пообідали, зібрали залишки, склали на купу й підпалили, щоб не залишити після себе сміття. Вогонь горить, уже й трава зайнялася, а вони пішли. Оце так біда!

— Чи почули ви в словах метелика тривогу?

— Чому він стривожився?

— Яку небезпеку природі несе вогонь?

— Що доброго і що поганого зробили діти?

Діти озвучують свої міркування.

— Визначте другу причину проблеми, що ми розглядаємо. (Пожежі).

— Подумайте, як треба поводитися з вогнем у природі, щоб не тривожити Метелика. (Вогонь у лісі слід розводити лише у спеціально обладнаних для цього місцях. Вогнища не можна залишати без нагляду, а йдучи, слід обов'язково гасити, аби не сталася пожежа).

— За останній рік в Україні зафіксовано близько 800 пожеж у лісах. Від них загинуло дуже багато рослин і тварин.

Висновок: слід дотримуватися правил проти-пожежної безпеки.

4. Гра "Склади пазли" (робота в парах)

Із запропонованих пазлів діти, орієнтуючись на слайд, мають скласти зображення чаплі жовтої.

— Чапля жовта — рідкісний у природі України вид птахів. Живуть вони у заплавах річок Дунаю, Дністра та Дніпра. Гнізда влаштовують на деревах, кущах і в очереті. У результаті затоплення плавнів чи осушування боліт, вирубування дерев і кущів на берегах водойм зникають місця гніздування цих птахів. Як ви гадаєте, чи подобається це жовтій чаплі?

Діти висловлюються.

— Пригадайте вірш Олександра Олеся "Ялинка". Що сказав зайчик хлопчику, який прийшов у ліс рубати ялинку? ("Порубаєте ліси — ніде буде і сховатись").

— Ліси — це легені Землі й місце проживання тварин. Не можна їх вирубувати, бездумно знищувати рослини. Ліси треба охороняти й насаджувати нові.

Дерева ростуть довго. Дуб, аби дати плоди, має прожити 50 років. Вирубавши одне дерево, людина повинна посадити 10, бо не всі приймуться, не всі виростуть.

Висновок: слід охороняти рослини й озеленювати довкілля.

5. Вправа "Відгадай слово" (робота в групах)

Діти об'єднуються в групи й отримують завдання: з перших букв назв зображених на фотографіях тварин скласти слово і вписати його в табличку.

	a			y			e		n	
--	---	--	--	---	--	--	---	--	---	--

Вітаємо всіх, хто обрав

комплект підручників для 2 класу
від видавництва "Світлич"

Ми гарантуємо повну методичну підтримку педагогам, які користуються нашими підручниками

- ☀ Розгорнуті календарно-тематичні плани
- ☀ Комплекти робочих зошитів з інтегрованих курсів
- ☀ Навчальний зошит з інформатики
- ☀ Збірка компетентнісних завдань (для підсумкових контрольних робіт)
- ☀ Додаткові навчально-методичні матеріали на сайті svitdovkola.org

Щиро дякуємо за довіру!

Щоб не пропустити наші новинки,
підпишіться на розсилку на сайті:

SvitDovkola.org